A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

VOLUME VII No 2826 Toronto, Tuesday November 9 1920 לח חשון פרשה תולדות תרפא. טאראנטא, דינסטאג דען 9טען נאוועמבער, 1920. PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

פעליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

LIBRARY ASTOR, LENOX TILDEN FOUNDATIONS

גענעראל זוראנגעל איז אפגעשניטען פון זיין ארמיי

גענעראל זוראנגעל האט אויסגעשאפען אלע אידישע נעפאנגענע פון דער פאוויעטען ארמיי

ווייט די פראנצויזישע רעגierונג ווייטער שיקען תיקף צו גענעראל זוראנגעל ? — מאסקווא מעלדעט זוראנגעל'ס קריעגס טאבאק איז אפגעשניטען פון דער ארמיי. — פארנעמען מאסען געפאנגענע און אמוניציע. — זוראנגעל שיין באלד פארטריבען פון קרים.

קאונא, נאוועמבער, 8.

פון גוט פארלעסליכע קוועלען איז אויסגעקומען אז דיי פאוויעטע קוועלען איז הייגט דא פארשריבען געווארען די נייעס דאס גענעראל זוראנגעל ווארט מיט זיין קריעגס שטאב איז שוין אפגעשניטען געווארען פון זיין ארמיי, און קאן שוין משאר קיין פארבינדונג נים האבען מיט זיין מיליטעריישער באזע אין קרים. עס ווערט אויך געזאגט דאס די פאוויעטען ארמיי האט פארכאפט זיין גאנצען אמוניציע לאגער און טויזענטער געפאנגענע.

אין אן אפיציעלער ערקלערונג וואס איז ארויסגעגעבען געווארען פון דער סאוויעטען רעגierונג ווערט געזאגט דאס באלשעוויסטישע פארדאטען, האבען פארטריבען גענעראל זוראנגעל אויף א שטרעקע פון זיבען מייל ווייטער אויף דעם שמאלען שטיק פאס לאנד, און האבען ארומגערינגעלט גרויסע טיילען פון זיין ארמיי.

עס ווערט אויך געזאגט דאס די פאוויעטען ארמיי האט פארנומען די וויכטיגסטע שטעדט פון קרים, פערעקאפ, קיזלקאווא און נאווא אלעקסאנדראווסק.

בודענ'ס קאוואלעריע האט געמאכט א תל פון זוראנגעל'ס ארמיי

סעוואסטאפאל נאוועמבער, 8.

דעם גרעסטען חורבן האבען גענעראל בודענ'ס קאוואלעריע פארארזאכט אין דער זוראנגעל ארמיי. די פאוויעטען ארמיי איז באשטאנען פון אכט דיוויזיעס פון גענעראל בודענ'ס קאוואלעריע. זיי האבען דורכגעבראכען זוראנגעל'ס ליניע אין נארידא, דערנאך האבען זיי ווייטער מארשירט פון ניהאפאל און פון דארטען האבען זיי גערוהט א מעגלעכקייט צו אטאקירען ביידע אנטי־באלשעוויסטישע פלייגלען.

צעהן טויזענט פון יענער קאוואלעריע האט פארפלייצט די נאנצע געגענט און דרים זיין אזוי ווייט בין סאלקאווא. דארטען האט די אטאקע זיך אויסגעבייטערט אויף א שטרעקע פון צוויי הונדערט מייל אין געגעראל זוראנגעל האט געמיזט לויפען אויף צוריק.

פערציג פרויען דעלעגאטען ביים מזרחי קאנווענשאן

(ספעציעל צום „אידישען זשורנאל".)

באלטימאר, נאוועמבער, צ.

אין די ערשטע צוויי וויכטיגען טאגן זענען אפגעטאלטען געווארען ביי דער קאנווענשאן פון אמעריקאנער מזרחים אין אבעטען געווארען דער גרעסטער טייל פון דער פרויליכינגערער ארבייט, און עס זענען געהאלטען געווארען א סך בעמערקונגס'ס דערען.

די קאנווענשאן האט צוויי הונדערט דעלעגאטען צווייטען וועלכע עס געפינען זיך פערציג פרויען דעלעגאטען, הרב באיר בלכין איז דער פארזיצענדער.

די קאנווענשאן האט פארשטעהנ אויך פארלאנגען אז א פארשלאג אז פאן פראנציסקא, פארטאנד, אר. אינאן אי אוא אין לענגערע.

צווישען די באריכטונגען זענען גע־וועזן טערעזראטען פון פראפעסאר חיים וויצמאן, סמיואל סעמיעל און אנדרע.

דער סעקרעטאר האט באריכטעט אז עס זענען פארהאנען אנגעשלאסען 39 ארגאניזאציעס.

שווערע לאגע

אין זיין פראגראם דערע האט הרב מאיר בערלין געזאגט: „אויב די אידישע ארבייטער ווערען נים פאהרען נאך פאלעסטינא דאן וועט ארויסקומען אן עקאנאמישער קרעזיס. אבער אויב די ארבייטער ווערען אהין יא קומען מיט זיי ערע אייגענע אידעאלען נים מיט דעם אידעאל פון דער תורה, דאן וועט קומען אן אומגליק אויף דער אידישער רעליגיע. אין דערפאר מוזען די מזרחים אנפיהרען די קורטער ארבייט צווישען די אידישע מאסען.

די פאוויטע זייטנס האט אויסגע־ווערטלט דרינגיגע לאמיטעען. אין אייגענס איז געווען א גרויסער מאסענפאר־אמלונג.

דעבס באגריסט דעם 3-טען גע־בורטסטאג פון דעם פאוויעטען רעזשים

זוכט נים קיין טובות פון דער איצטיגער רעגierונג.

יקאגא, נאוועמבער, 8.

יודישען וו. דעבס, דער סאציאליס־טישער פארטידער וועלכער זיצט פאר שפארט אין דעם פעדעראלען גפענג־ניס פון אטלאנטא, פארן איבערטרע־טונג דאס שפיאנאזש געזעץ, האט צוגע־שיקט א באגריסונג צו דער סאציאליס־טישער פארטיי א באגריסונג צום דריטען געבורטסטאג פון דעם פאוויעטען רע־זשים פון רוסלאנד.

„דאס טאבאדיגען די ארבייטער רע־פובליק", זאג מרעבס אין דער לייכטעני־דער שטערען אין די פאלאיטישע הימלען אין אל באלייכטען די נאנצע וועלט. די באגריסונג איז ארגעלעזען געווארען ביי דער שמחה וואס איז געפייערט געווארען פון דער סאציאליסטישער פארטיי.

עס לייגט זיך נים צו זיין פריי אנטאנטא, נאוועמבער, 8.

נאכדעם ווי עס איז באראיכט גע־וואָרען אז פרעזידענט ווילסאן האט נים בדעה צו באפרייען דעבס'ן האט דעבס מיטגעגעבען אן ערקלערונג דאס ביים איצטיגן, כאפאטישען צושטאנד אין דער וועלט איז א שאנדע צו זיין א פרייער מענטש. עס איז שוין גלייכער צו זיין אנדערשארט אין א תפיסה.

דעבס האט לעצטען ביישטאנד געפיי־ערט זיין 65־יאריגען געבורטסטאג. ער האט באקומען ציגעשיקט בלומען פון אנ־דערע פרעזידענטן. פריינט אין חברים האבען מיט איהם פארבראכט אין גע־פענגניש.

קאנסערוואטיווער קאנדידאט ער־וועהלט איז נארט איסט טאראנטא

אין דעם ביי־עלעקשאן פון נארט איסט טאראנטא וואס איז געהאלטען גע־ווארען נעכטען איז פון די פיער קאנדי־דאטען ערוועהלט געווארען דער קאנסער־וואטיווער מיידזשאר א. סי. לואיס. זיין מאיאריטעט איז געווען, ארום דריי טויי־זענד.

דער צווייטער שטארקער קאנדידאט איז געווען מיידזשאר קיפען וואס איז געווען ארויסגעשטעלט פון דער ליבע־ראלער פארטיי. ער האט געקריגט נאהענט פון פיער טויזענד שטימען אין דער ערוועהלטער קאנסערוואטיווער קאנ־דידאט האט באקומען אן ערך זיבען טויי־זענד שטימען.

דער סאלראטען־און־ארבייטער־קאנדידאט, מר. הינגעס האט באקומען איבער זעכצעהן הונדערט שטימען.

עס איז געווען א פערטער קאנדי־דאט מר. גילבעיטס, וועלכער האט גע־זענגערט אונטער דע דאפאהן פון אינדע־פענדענט קאנסערוואטיוו אבער פאר זיין נאנצען אינדעפענדענטס האט ער באקומ־מען נים מעהר פון ארום הונדערט שטי־מען.

דאס געזעץ איז צופרידענגעשטעלט

מיר ווייסען, וועלכער האט פאר־באבען דעם קענגליכען אפט מיט דעם וואס ער האט געטראטען אויפ'ן בנ־יי־טאל בשעת זיין שטופ־יעגערלע איז גע־שאנען פראנק און פריי אויף איינער פון דער אינספעדיע'ס נאסען. וואס איז גאר לאנט אונטער'ן נאמען „עלם סטריט" אין איינער פון דער אינספעדיע'ס שומרים האט באשטעטיגט אז לוגט די פונקטען אין פאראנראף פון דעם דערמאהנטען אפט, האט דער גענאנטער משה שווארץ גע־האלטען זיינע רגלים אויפ'ן טרטואר מיט א מיליאנטעל הלס פון א טרויעג־טעל כעפונדע מעהר אויף אזיי־ן און דעם זעלבען פלאץ. און אזוי ווי דער זעלבער משה שווארץ האט נים אפגעריי־קענט דעם אנקלאגע אפט, און נאך מער. דער דידאט האט באקומען אן ערך זיבען טויי־זענד שטימען.

דער סאלראטען־און־ארבייטער־קאנדידאט, מר. הינגעס האט באקומען איבער זעכצעהן הונדערט שטימען.

עס איז געווען א פערטער קאנדי־דאט מר. גילבעיטס, וועלכער האט גע־זענגערט אונטער דע דאפאהן פון אינדע־פענדענט קאנסערוואטיוו אבער פאר זיין נאנצען אינדעפענדענטס האט ער באקומ־מען נים מעהר פון ארום הונדערט שטי־מען.

דעם באגריסט דעם 3-טען גע־בורטסטאג פון דעם פאוויעטען רעזשים

זוכט נים קיין טובות פון דער איצטיגער רעגierונג.

יקאגא, נאוועמבער, 8.

יודישען וו. דעבס, דער סאציאליס־טישער פארטידער וועלכער זיצט פאר שפארט אין דעם פעדעראלען גפענג־ניס פון אטלאנטא, פארן איבערטרע־טונג דאס שפיאנאזש געזעץ, האט צוגע־שיקט א באגריסונג צו דער סאציאליס־טישער פארטיי א באגריסונג צום דריטען געבורטסטאג פון דעם פאוויעטען רע־זשים פון רוסלאנד.

„דאס טאבאדיגען די ארבייטער רע־פובליק", זאג מרעבס אין דער לייכטעני־דער שטערען אין די פאלאיטישע הימלען אין אל באלייכטען די נאנצע וועלט. די באגריסונג איז ארגעלעזען געווארען ביי דער שמחה וואס איז געפייערט געווארען פון דער סאציאליסטישער פארטיי.

עס רוקען זיך צרות אויף דער קינדערלאזער פרוי

לאנדאן, נאוועמבער, 8.

אין הייגע רעגierונג'ס קריזיען איז אויפגעקומען געווארען א באוועגונג אפ־צווענדען מיטלען צו ערמוטיגען גרויסע פאמיליעס. עס ווערט געפארדערט דאס די רעגierונג זאל נוט באלוינען א מו־טער פון עטליכע קינדער. און די קינ־דערלאזע פרויען זאלען שטראפירט ווע־רען ערשטענס מיט גרויסע סומען געלט און דערצו זאל זי נאך זיין געצוואונגען צו טון ארבייט פאר אזא פרוי וואס האט יא קינדער.

די אנפיהרער פון דיזער באוועגונג ווייזען אן דאס פרויען וואס האבען נים קיין קינדער זענען הערגאראירט. זיי שפי־לען זיך מיט א קינד פונקט ווי מען שפילט זיך מיט א ליאלקע. אויך זענען אזער־כע פרויען שלעכטע אין דער נאטור אין זוכען צו הערשטיגען. עלטערען מרזוגן זעהען התונה צו מאכען זייערע קינדער ווי זיי זענען נאך גאר יונג און דאס וועט העלפען אפצושאפען די לאנג טייליגע.

מען בויט ווענינער הייזער

דעפארטען פון נאנצען לאנד באוויי־זען דאס אין חדש אקטאבער איז דאס בויען פון נייע הייזער פיעל פארקלי־נערט געווארען איבער'ן נאנצען לאנד.

ברענגט אליין איבער 13 טויזענט דאלאר

דערשרעקענדיג זיך חפצים פאר דער אינטערזוכונג וואס די רעגierונג פירט איצט אן וועגען די מעשים פון די דאזיגע קאמפאניעס וואס האבען געהאט רעגie־רונג'ס ווערדער האט מר. ע. פאלזינגער א האלץ הענדלער פון סיו יוקאטס, אליין אריינגעבראכט א טשעק אויף דער סומע פון דרייצעהן טויזענט מיט דריי־סיג דאלאר. ער איז מודה אז אויף דער ראזיגער סומע האט ער איינגעראכט מעהר גייפיעל ער האט געבעטן.

רעגענדיג

אייף הייגט וואנט דער מונטער משגיח וועט זיין רעגענדיג.

משה הייס געלטנער

געהאט א פארבריף אין טאראנטא, ווערט געזוכט פון זיין ברודער אהרון גערטנער פון ירושלים. זייט זיבען יאהר נים געהאט פון איהם קיין באריכט. א ברייף פאר איהם געפונט זיך ביים לענ־אנער נעלדמאן, 5 קעטעראן פלייס.

פוילישע רעגierונג אינסטרואירט קאנסולאז ארויסצוגעבען פאספארטען נאך פאלעסטינא

(ספעציעלע קייבעל צום „אידישען זשורנאל")

פאריז, נאוועמבער, 8. (א. ק. ב.) — פון וויאנא קומט א באריכט דאס די פוילישע רעגierונג האט ארויסגעגעבען אינסטרוקציעס צו אלע קאנסולען ארויסצוגעבען פאספארטען צו אידען וואס ווילען פאהרען אין פאלעסטינא. די אינסטרוק־ציעס זאגען א אן עמיגראנטן זאל נים דארפען וואהרטען לענגער פון זיבען טעג אייף זיין פאספארט.

ליבעראלען געגען בעאסראבי'ען זאל באלאנגען צו רומעניען

די לאהאיע קאדעטען פארטיי האט ארויסגעטראגען א פראטעסט געגען דעם אי בעסאראבי'ען זאל איבערגעגעבען ווערען צו רומעניען.

הייגע רוסישע אימיגראנטען האבען זיך איינגעארדענט א פרייוויליגען גע־ריכט פון וולאלמע, ווינגאווע, סליאזבערג, גורעוויטש, באראן און אנדערע זענען די פארשטעהער.

טאטארען גרינ־ען א רעפובליק

עס קומט אויער א ידיעה דאס די טאטארען פון דער וואלגא געגענט האבען געגרונדעט א זעלבסטשטענדיגע רעפובליק אין קאזאן.

וויכטיגע אוקראינער שטטאטסלייט געהען איבער צו באלשעוויקעס

לאנדאן, נאוועמבער, 8. (א. ת. ב.) — עס קומט אהער א ידיעה דאס די רוסישע „צייטונג" (הייגט) מעלדעט דאס פראפעסאר גרושעווסקי, דער געוועזענער פרעזידענט פון דער אוקראיניישער צענטראל ראדא און אנדערע־ער פון גענעראל פעטליורא, צוזאמען מיט וויכטיגען אנדערן האבען אפיציעל זיך אנגעשלאסען אין דער אוקראיניישער אומגיסטשטיישער פארטיי און בילדען'ס מאמיסאראט פון דער סאוויעטען רעגierונג.

פראנקרייך העלפט די סאציאל־סטען רעוואלוציאנערען געגען באלשעוויקעס

דער אייגענער קאריספאנדענט פון דער ארבייטער צייטונג "לייזל הערלאד" מעלדעט אז דער פראנצויזישער אויסער'ן מיניסטעריום, איינגעהענדיג אז וזראנ־געל'ס מפלה איז אונזאכרידיג, האט אינסטרואירט אייהר פארשטעהער אין דר'ם הויכאנד, מ. מארטעל, אנצופיהרען פארהאנדלונגען מיט די סאציאליסטען רעוואלוציאנערען. מארטעל האט געזאגט אין האט אנגעשטעלט אלס זיין ארבייט־טאגס מ. פיעשקאף, מאקסים גארקי'ס א זוהן וועלכער איז געווען דער אנפיהרער פון די סאציאליסטען רעוואלוציאנערען אין קרים.

האפנונג אויף א פארגרינגערטע ר לאגע אין אונגארן

וויען, נאוועמבער, 8. (א. ק. ב.) רעפארטען וואס ווערען דא דערהאלטען בין בודאפעסט מעלדען פון א גרויסער ענדערונג אין דער פאליטישער לאגע פון אונ־גארן וואס פרעגגט מיט זיך אויף די האפנונג פון א גרינערער לאגע פאר די אידען.

עס ווערט געזאגט דאס הונדערט און זעקס פארלאמענט רעפוטאטען האבען זיך אנגעשלאסען אין א קלובדזונג פאר דער אונגאר־ישער באפעלקערונג. די שטימע הייט געהען פאר אידען און גוים גלייך.

פון דעם שטעדטיל נאגראווערעס. נעבען בודאפעסט קומט אהער א ידיעה דאס אונגארישע פארלאמענט האבען ארעסטירט דעם אידען עמיליאל לייוואי, דער־בען ביי איהם צוגעגעמען הונדערט און פופציג טויזענט קראן און דערנאך האבען זיי איהם געפרייגט און דערשאסען אין דער געגענוואהרט פון אייזענבאהן.

ווערסאיל אפמאך וועט רעווידירט ווערען

פאריז, נאוועמבער, 8.

אין אן אפיציעלער ערקלערונג וואס איז ארויסגעגעבען געווארען פון דער סאו־ויעטען רעגierונג ווערט געזאגט דאס באלשעוויסטישע פארדאטען, האבען פארטריבען גענעראל זוראנגעל אויף א שטרעקע פון זיבען מייל ווייטער אויף דעם שמאלען שטיק פאס לאנד, און האב־בען ארומגערינגעלט גרויסע טיילען פון זיין ארמיי.

עס ווערט אויך געזאגט דאס די פאוויעטען ארמיי האט פארנומען די וויכטיגסטע שטעדט פון קרים, פערעקאפ, קיזלקאווא און נאווא אלעקסאנדראווסק.

בודענ'ס קאוואלעריע האט געמאכט א תל פון זוראנגעל'ס ארמיי

סעוואסטאפאל נאוועמבער, 8.

דעם גרעסטען חורבן האבען גענע־ראל בודענ'ס קאוואלעריע פארארזאכט אין דער זוראנגעל ארמיי. די פאוויעטען ארמיי איז באשטאנען פון אכט דיוויזיעס פון גענעראל בודענ'ס קאוואלעריע. זיי האבען דורכגעבראכען זוראנגעל'ס ליניע אין נארידא, דערנאך האבען זיי ווייטער מארשירט פון ניהאפאל און פון דארטען האבען זיי גערוהט א מעגלעכקייט צו אטאק־ירען ביידע אנטי־באלשעוויסטישע פלייג־לען.

צעהן טויזענט פון יענער קאוואלעריע האט פארפלייצט די נאנצע געגענט און דרים זיין אזוי ווייט בין סאלקאווא. דארטען האט די אטאקע זיך אויסגע־בייטערט אויף א שטרעקע פון צוויי הונדערט מייל אין געגעראל זוראנגעל האט געמיזט לויפען אויף צוריק.

אנגעקומענע שיפען

עליאר העד, פון בעלפעסט	אין מאנטרעאל
מאטיספאנט פון אנטווערפען	אין מאנטרעאל
סטאנבאר, פון ליווערפול	אין האליפאקס
וועלאנד, פון אנטווערפען	אין האליפאקס